

Oslo

Bydel Nordstrand

Fagplan Utekontakten

Utekontakten Bydel Nordstrand driver forebyggende og oppsøkende arbeid for ungdom i alderen 12-23 år. Dette er en fagplan for Utekontaktens arbeid.

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Overordnet målsetting og målgruppe	3
2.	Oppsøkende ungdomsarbeid.....	6
3.	Tiltak.....	8
3.1	Systemnivå	8
3.1.1	Informasjonsarbeid.....	8
3.1.2	Forebygging på skolearenaen.....	8
3.1.3	Tverrfaglig samarbeid	9
3.2	Gruppenivå	10
3.2.1	Jente- og guttegrupper	10
3.2.2	Idrett og utfordring	10
3.2.3	Konflikthåndteringsverksted og Gatemegling	11
3.2.4	The Brix.....	11
3.2.5	Nordstrand Gaming Center (NGC)	11
3.2.6	Café Syd	12
3.2.7	Foreldreressursen	12
3.2.8	Unge Ambassadører.....	12
3.2.9	Sommerjobbprosjekt	12
3.2.10	Digitale historiefortellinger	13
3.3	Individnivå	13
3.3.1	Individuell oppfølging.....	13
3.3.2	Hasjavvenningsprogram (HAP)	13
3.3.3	Oppfølgingstjenesten (OT).....	14
3.3.4	Ruskonsulent Ung.....	14
3.3.5	Ungdomslos	14
4	Litteratur	15

Fagplan Utekontakten Bydel Nordstrand

1 Innledning

Oslo har en 50 år lang tradisjon med å benytte oppsøkende arbeid til å nå utsatte unge med tidlig innsats. Uteseksjonen har sine feltområder i sentrum og bydelsutekontakter arbeider i nærmiljøene ute i bydelene. Hver for seg og sammen utgjør Uteseksjonen og bydelsutekontaktene en viktig del av Oslo sin forebyggingsoffensiv. Målet er å hindre at rusproblemer oppstår og gi tidlig innsats overfor unge når ulike problemer oppstår. Tjenestene driver viktig oppfølgingsarbeid som gir økt livskvalitet til utsatte unge og unge voksne.

Byrådet har vedtatt Strategisk plan for rusfeltet i Oslo. Gjennom den ønsker byrådet å vri innsatsen i ruspolitikken fra reparasjon til forebygging. Et viktig element i forebygging innebærer tidlig oppdagelse, tidlig identifisering og tidlig handling overfor en mulig problemutvikling hos barn og unge. Det er utformet en egen Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatt ungdom. Denne skal bidra til å oppfylle byrådets mål om å sikre gode og likeverdige tjenester til utsatt ungdom på tvers av bydelene. Arbeidet med standarden er forankret i byrådets strategiske plan for rusfeltet (byrådssak 158/18). Kvalitetskriteriene og tiltakene bygger på ulike lovers formål og bestemmelser, politiske vedtak, innspill fra ungdom og ansatte i ungdomstjenester i Oslo, samt

grunnlagsdokumenter og litteratur om det oppsøkende ungdomsarbeidet i Norge.

Oslo står overfor store utfordringer i å motvirke utenforskap blant unge. Mange unge vokser opp i levekårsutsatte familier. Ungdataundersøkelser viser økende psykisk uhelse blant unge. Fra kunnskapskilder vet vi at psykisk uhelse øker risikoen for å utvikle rusproblemer. Samtidig viser kommunens egne kartlegginger at det er liten tillit mellom utsatte unge og det etablerte hjelpeapparatet. Ungdommene etterspør mer ungdomsvennlige tjenester som tar på alvor det de unge selv mener er viktig for dem. Det er viktig at innsatsen fleksibelt tilpasses lokalmiljøenes behov og har et langsiktig perspektiv.

Utekontakten i Bydel Nordstrand er lokalisert i klubblokalet på Lambertseter og organisert inn i seksjon for Forebyggende tjenester i avdeling Oppvekst og Velferd. Vi består av 4 fast ansatte og ulike stillingsprosjenter basert på prosjektmidler.

1.1 Overordnet målsetting og målgruppe

Utekontakten skal bidra til å skape trygge oppvekstforhold og forebygge negativ utvikling blant barn og unge i bydelen. Dette gjøres gjennom å oppsøke, etablere kontakt, motivere for deltakelse i aktivitet, hjelp og behandling, formidle til tiltak, og samle viten om barn og ungdoms levekår (NOU 1980:37).

Utekontakten skal gjøre seg tilgjengelige slik at det blir lett for unge å få kontakt. Vi skal bygge tillit og være et viktig bindeledd mellom unge og øvrig hjelpeapparat. Kontakten med vår tjeneste skal være

basert på frivillighet. Vi skal spille unge og øvrig hjelpeapparat gode gjennom samarbeid og relasjonsarbeid. Den kunnskapen som Utekontakten opparbeider seg gjennom kvalitativt godt arbeid over tid er verdifull og er viktig for å sikre ungdomsvennlige og likeverdige tjenester i Bydel Nordstrand.

Målgruppen kan defineres som:

- Barn og ungdom i alderen 12 – 23 år.
- Barn og ungdom som er i faresonen for å utvikle problemer i en slik grad at deres sosiale og/eller mentale funksjonsevne er truet.
- Utsatte barn og ungdom som ikke har kontakt med det ordinære hjelpeapparatet, eller som kan dra nytte av støttende tiltak.
- Utekontakten har ansvar som Oppfølgingstjenesten i bydelen å følge opp ungdom som står uten skole eller jobb.

1.2 Verdigrunnlag

Utekontakten i Bydel Nordstrand har Oslo kommunes fire verdier som rettesnor i sitt arbeid. Brukermedvirkning, respekt, engasjement og redelighet. Dette skal gjenspeiles i det daglige arbeidet vårt.

Vi baserer virksomheten vår på et verdinøytralt, humanistisk menneskesyn. I dette ligger et fokus på at mennesket bærer i seg muligheten til endring og vekst, når det blir gitt muligheten. Respekt for enkeltindividets frihet, selvbestemmelse og livssyn er derfor grunnleggende i Utekontaktens arbeid.

Utekontakten skal bidra til brukermedvirkning og innbyggerinvolvering.

Dette er sentrale fagetiske prinsipper for feltet som også samsvarer med Oslo kommunes overordnede mål om innbyggerinvolvering og likeverdighet.

1.3 Kompetanse

Oppsøkende sosialt arbeid er en metodisk tilnærming innen sosialt arbeid som stiller tydelige krav til yrkesutøverne både når det gjelder formell og personlig kompetanse. Det trengs selvstendige og holdningssterke ansatte med god systemkunnskap og ikke minst engasjement for å jobbe med utsatt ungdom. Ungdom i målgruppa og fagpersoner er i kunnskapsgrunnlaget opptatt av at utekontakter trenger både relevant teoretisk kunnskap, praktiske ferdigheter og erfaring, og personlig egnethet for yrkesrollen. Bruk av erfaringskompetanse blir fremhevet som viktig for å utvikle gode og ungdomsvennlige tjenester.

I Utekontakten Bydel Nordstrand er vi et meget engasjert team, tverrfaglig sammensatt med fagutdanning og erfaringskompetanse. Per dags dato består teamet av barnevernspedagoger, sosionom, samfunnsviter, pedagog og erfaringskonsulenter.

1.4 Dokumentasjon og lovverk

Dokumentasjon er en viktig del av arbeidet vårt. Utekontakten benytter SOMA som dokumentasjonsverktøy, på den måten kan vi ivareta barn og unges rettsikkerhet på en ryddig og profesjonell måte. Registrering av enkeltpersoner i SOMA fordrer samtykke. Barn under 15 år må ha samtykke fra foresatte.

Å være en del av offentlig forvaltning gir oss også gode grunner til å dokumentere arbeidet vi gjør. Vi bruker statistikk, kvantitativ og kvalitativ informasjon fra SOMA til å utvikle tjenesten videre. Vi søker til enhver tid å ha rett innsats, til rett tid, på rett sted.

Videre bruker vi SOMA til å lage årsrapporter, i kartleggingsarbeid og for å beskrive våre innsatser i møte med samarbeidspartnere.

Vi forholder oss til gjeldende lovverk i personopplysningsloven og forvaltningsloven. Det betyr blant annet at vi har taushetsplikt frem til meldeplikten blir gjeldende. Vårt arbeid er også forankret i Folkehelsesloven og lokale styrings- og grunnlagsdokumenter som Handlingsprogram for SaLTo-samarbeid og bydelens Rusplan.

2. Oppsøkende ungdomsarbeid

Oppsøkende arbeid er en kontaktskapende og ressursformidlende sosial aktivitet som rettes mot grupper som ofte er vanskelig å nå med andre midler, og som har behov for støtte som gjøres lett tilgjengelig, i miljøer og sammenhenger som oppsøkerne ikke organiserer eller kontrollerer (Andersson 2010).

Det oppsøkende sosialfaglige arbeidet – heretter kalt feltarbeid – skal i hovedsak ligge til grunn for alle aktiviteter hos Utekontakten. Feltarbeidet er å være til stede der ungdom er, når de er der. Derfor skjer feltarbeidet på dagtid, kvelder og i helger, og på mange ulike arenaer som strender, skolegårder, klubblokaler, parker og kjøpesentre.

Feltarbeidet har tre hovedmål:

1. Kartlegging av ungdomsmiljøer; samle og formidle kunnskap om utviklingstrekk og nye trender blant ungdom.
2. Kontaktetablering; bygge relasjoner til utsatt ungdom, og over tid skape tillit i ungdomsmiljøene.
3. Synliggjøring; gjøre Utekontakten kjent ved å gå uniformert i utekontakt-jakker, som tydelig viser hvem vi er. Synlige voksne ute bidrar også til et trygt nærmiljø.

Ved spesielle og store arrangementer som tiltrekker ungdom i byen deltar bydelsutekontaktene og Uteseksjonen på fellesfeltting. Dette for å være synlige og tilgjengelig for ungdom og for å ha en

forebyggende rolle. Dette kan være arrangementer som Norway Cup, VG-lista Topp 20, konserter og demonstrasjoner.

Skolefeltting

På dagtid felter vi på skolene. Dette innebærer at det kommer to fra Utekontakten til alle bydelens ungdomsskoler i storefri én dag i uken. Denne tiden vil gå med til kontaktetablering med ungdom og kartlegging av miljøene. Vi snakker med ungdom om det de er opptatt av, og vi kan hjelpe til med å løse personlige eller praktiske problemer. Skolen er den største etablerte sosialiseringsarenaen for vår målgruppe, og derfor er skolen en viktig samarbeidspartner for å komme i kontakt med ungdommer som bor i bydelen. Skolefelttingen skjer i samarbeid med skolens ledelse, slik at vi sammen kan kartlegge ungdomsmiljøene og jobbe med behovene som avdekkes. Dette er for å gi et best mulig tilbud til ungdommene ved behov. Det vi ønsker å oppnå med skolefelttingen er å:

1. Kartlegge av ungdomsmiljøet, der vi kan avdekke behov og finne best mulig tiltak for å møte behovet.
2. Gi flere ungdom kjennskap til tjenesten. Tjenesten vil på denne måten bli lettere tilgjengelig for ungdommene.
3. Informere ungdom om Utekontaktens ulike tilbud, og hva som finnes av tilbud ellers bydelen.
4. Bidra til økt tverrfaglig samarbeid.
5. Ha en forebyggende effekt på skolens arena gjennom tilstedeværelse.

Godt feltarbeid er helt avhengig av kontinuitet og systematisk tilstedeværelse.

Fagplan • Utekontakten Bydel Nordstrand

Enkelte grupper av utsatt ungdom har liten tillit til eller kontakt med hjelpeapparatet. Utekontakter som har vært til stede over tid og bygget opp tillit blant ungdom i sitt nærområde, vil være i en god posisjon til å etablere eller reetablere nødvendig tillit og kontakt mellom disse ungdommene og hjelpeapparatet. Dette gjør utekontakten til et viktig supplement til andre deler av de offentlige tjenestene, som er med på å sikre at utsatte unge mottar og tar imot nødvendig hjelp.

3. Tiltak

I tillegg til feltarbeidet, har Utekontakten et mangfoldig utvalg av metoder og tiltak som kan benyttes ut fra behov og situasjon. Det unike med en utekontakt er fleksibiliteten med tanke på valg av tilnærminger. Ved å ta utgangspunkt i informasjon om ungdomsmiljøet vi tilegner oss ved hjelp av det oppsøkende arbeidet, det tverrfaglige samarbeidet, kartleggingsverktøy og gjennom våre ulike gruppetilbud og oppfølginger, har vi anledning til å tilby tilpassede innsatser til målgruppen. Tiltakene kan derfor endre seg avhengig av bevegelsene og utfordringene i ungdomsmiljøet og hva som kan passe ungdommen best. Utekontakten har ulike tiltak på system-, gruppe-, og individnivå. Nedenfor vil noen av disse tiltakene beskrives nærmere.

3.1 Systemnivå

3.1.1 Informasjonsarbeid

Foreldremøter

Vi samarbeider med alle bydelens skoler – hovedsakelig ungdomsskoler – og bidrar ofte inn på foreldremøter. Her har vi fokus på å gjøre tjenesten kjent for foreldrene, samt informere om ungdomsmiljøet i bydelen og gi noen råd til tenåringsforeldrene. Vi deltar også på temaspesifikke foreldremøter, der vi går dypere inn i temaer som rus, psykisk helse eller tenåringshjernen.

Presentasjoner

På forespørsel har vi presentasjoner for flere ulike aktører. For eksempel har vi hatt innlegg for barnevernsstudenter,

lærerpersone, FAU-grupper, NAV, helsestasjonen, med flere.

SAT-analyser

Situasjon – Analyse – Tiltak (SAT) er et kartleggings- og analyseverktøy tilpasset mindre tjenester som ønsker å kartlegge situasjonen i et ungdomsmiljø, eller ønsker mer kunnskap om sin målgruppe. Utekontakten gjennomfører SAT-analyser når vi trenger å få en bedre oversikt over et spesifikt miljø eller tema, for å prioritere og spisse vår egen innsats på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Eksempler på SAT-analyser vi har gjennomført er ungdomsmiljøet på Lambertseter, og psykisk helse blant ungdom i Bydel Nordstrand.

3.1.2 Forebygging på skolearenaen

I tillegg til skolefelting som beskrevet lenger opp, har Utekontakten flere tiltak inn som en del av den forebyggende innsatsen på skolearenaen:

Samarbeidsmøter

Utekontakten har jevnlig samarbeidsmøter med alle skolene vi er inne og felter på, sammen med rådgiver/sosiallærer og/eller skoleledelse, politikontakt og helsesykepleier. Målet med møtene er å drøfte bekymringer og trender i ungdomsmiljøet, og samkjøre den forebyggende innsatsen inn mot skolen.

Kakao og prat

Vi etterstreber å være inne på alle 8. trinn gjennom "Kakao og prat" i løpet av skoleåret. Da tar vi med kakao, forteller kort om Utekontakten og har en refleksjonsøvelse med elevene. Dette er en

fin måte å ufarliggjøre Utekontakten på, samtidig som vi får en fin inngang til å bli litt bedre kjent med ungdommene.

Tilpassede gruppetilbud

Vi iverksetter også ulike gruppetilbud ut fra behov. Det kan for eksempel være jente- eller guttegrupper i en klasse eller på et trinn der man strever med miljøet og skolen har gått tom for verktøy. Vi holder også konflikthåndteringskurs, der ungdommene lærer ikke-voldelig kommunikasjon og verktøy for konfliktløsning.

Åpen dør – tilstedeværelse

Et annet type tilbud på skolene er "Åpen dør". Her har vi tilstedeværelse utover skolefeltingen i storefri – også dette ut fra behov. For eksempel kan Utekontakten være til stede etter skoletid inne på skolen, og tilby kakao, prat og brettspill. Vi kan også være tilgjengelige i skoletiden på skoler som ønsker et ekstra tilbud over en begrenset periode for sine elever. For eksempel har Ruskonsulentene i Utekontakten et samtaletilbud annenhver uke på to av bydelens videregående skoler.

3.1.3 Tverrfaglig samarbeid

Utekontakten er avhengig av et godt samarbeid med aktører i bydel og utenfor for å bidra til mest mulig sømløse hjelpetilbud for ungdommene. I tillegg til tverrfaglige samarbeid rundt enkeltungdom, har vi noen faste møtefora vi deltar på.

Fagforum + Fagforum Syd

Utekontaktene i Oslo kommune møtes jevnlig til Fagforum, der erfaringsutveksling og deling av kompetanse er i fokus. Møtene gjennomføres ca. hver sjette uke, og modereres av Kompetansesenter Rus

(KoRus) Oslo. Fagforum har også vært med å bidra til å utforme Oslo-standard for oppsøkende ungdomsarbeid, og arrangerer fagdager der det inviteres inn eksterne foredragsholdere.

Fagforum Syd er en mer lokal variant, der Utekontakter fra Nordstrand, Søndre Nordstrand og Østensjø møtes. Her er det rom for å gå dypere inn i ungdomsmiljøet på tvers av bydelsgrensene, og samkjøre innsatser.

SaLTo – SaLTo Ressursteam og SaLTo 16+

SaLTo er en samarbeidsmodell for Oslo politidistrikt og Oslo kommune om rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge. «SaLTo» står for «Sammen Lager vi et Trygt Oslo» og er Oslo sitt SLT-arbeid. SaLTo-modellen samordner rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge.

Det avholdes jevnlig SaLTo-møter i bydelen som Utekontakten deltar på; ett for de som jobber med ungdom i ungdomsskolealder; SaLTo Ressursteam, og ett for de som jobber med eldre ungdommer; SaLTo 16+. I tillegg til Utekontakten, er deltakere i disse møtene representanter fra ungdomsskolene / videregående, helsestasjon for ungdom, forebyggende politi, barnevernet, fritidsklubbene, NAV, biblioteket, menighetene og Søndre Nordstrand DPS v/ Ruspoliklinikken. Målet med møtene er å utveksle kunnskap og erfaringer, og bli kjent med hverandres arbeidsmåter og kulturer, slik at det blir enklere å drive målrettet forebygging.

OT Nettverksmøter

Oppfølgingstjenestens kontakt (OT-kontakt)

i bydel, som i Nordstrand er plassert hos Utekontakten, har ansvar for å invitere samarbeidspartnere til jevnlig nettverksmøter. Her møtes OT-kontaktene fra bydelens ungdomsskoler, aktuelle videregående skoler, NAV og Utekontakten. Det drøftes aktuelle tematikker, og legges opp til erfaringsutveksling og statusoppdatering innen feltet OT. Tematikker kan for eksempel være psykisk helse og rusbruk.

Nordstrand Ungdomsråd

Nordstrand Ungdomsråd (NUR) er et talerør for ungdom i spørsmål som angår deres oppvekst og fritid i Bydel Nordstrand. Utekontakten har sekretærfunksjonen for ungdomsrådet.

Ungdomsrådet skal fremme alle bydelsungdommenes interesser, og videreformidle ungdoms stemmer opp til bydelspolitikkerne. Ungdomsrådet består av 9 medlemmer i alderen 12-18 år fra ulike skoler og deler av bydelen, og har ca. 7 møter i året. En gang i året arrangerer NUR en kafédialog, der ungdom fra hele bydelen inviteres inn. Hensikten er å få frem ungdommenes innspill på saker som opptar dem, og sammen jobbe frem saker som ungdomsrådet skal jobbe videre med det neste året.

Ungdomsrådet får en sum penger hvert år som deles ut til prosjekter eller arrangementer i regi av ungdom eller som kommer ungdommer til gode. Rådsmedlemmene rullerer også på å være bydelens representanter i Sentralt Ungdomsråd (SUR) med ungdom fra hele byen.

3.2 Gruppenivå

Utekontakten har et bredt spekter av ulike gruppetilbud vi kan sette i gang ut fra behov. Tiltak på gruppenivå kan være fint for å jobbe med spesifikke temaer, eller skape rom for mestring og trygghet utenom ordinære fritidsaktiviteter. Vi kommer i kontakt med ungdom til gruppene gjennom vårt oppsøkende arbeid og oppfølgingsarbeid, eller gjennom samarbeidspartnere, som f.eks. skole, politi, barnevern og andre.

3.2.1 Jente- og guttegrupper

Gjennom verktøy fra metodene Sisterhood, Brotherhood og Konflikthåndtering tilbyr Utekontakten jente- og guttegrupper. Her tar vi opp temaer som jenter og gutter er opptatt av, og ungdommene er i stor grad med på å forme innholdet i gruppene. Temaer som går igjen er vennskap, kjærlighet, grensesetting, selvtillit og selvfølelse, sex, kropp og rusmidler. Målet er at dette skal være en arena hvor ungdommene føler seg trygge slik at de tør å være seg selv, og at de tør å ta opp problemstillinger og spørsmål som opptar dem. Det er også viktig å jobbe for at de føler seg trygge på oss som ledere slik at terskelen er lav for å henvende seg til oss, også utenfor gruppa, dersom en ungdom skulle trenge ekstra oppfølging.

3.2.2 Idrett og utfordring

Idrett og utfordring er et gruppetilbud hovedsakelig for ungdom i bydelen uten faste fritidsaktiviteter. Målet er å få ungdommene engasjert i et positivt aktivitetsprosjekt, og gi ungdom troen på

egen mestring i aktiviteter også utenfor gruppa. Eksempler på aktiviteter som gjennomføres er klatring, svømming, parkour, dansing, bowling, kampsport og bryting. Prosjektet finansieres av Oslo Idrettskrets.

3.2.3 Konflikthåndteringsverksted og Gatemegling

Konflikthåndteringsverksted er et kurs for ungdom der målsettingen er at deltakerne skal utvikle større selvtillit og handlingskompetanse i møte med konfliktsituasjoner, både i eget liv og nærmiljø. I kurset lærer ungdommene blant annet konfliktdempende kommunikasjon og blir bedre kjent med egne triggere. Utekontakten er opptatt av å lære ungdom ulike verktøy for å håndtere egne og andres konflikter uten bruk av vold.

Utekontakten har også mulighet til å bidra med megling i konflikter mellom ungdom. Vi har gode erfaringer med samarbeid med ungdomsskolene i bydelen, der vi kommer inn som en nøytral part i meglingen. Gatemegling og konflikthåndtering er metoder utviklet av Røde Kors.

3.2.4 The Brix

The Brix er et by-omfattende produksjonsteam som leverer profesjonelle musikk- og videoutgivelser for artister fra 13 til 23 år. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Utekontakten, Lambertseter Fritidsklubb og Stoppestedet på Ullern.

Teamet består av produsenter, fotografer, filmprodusenter, artister og musikere. The Brix er et kommunalt tilbud, som er gratis for deltakere. Vi bruker kommunale

kulturhus og ungdomsklubber som lokaler for virksomheten. Her produseres, ferdigstilles og leveres komplette utgivelser, der ungdommene tilbys en komplett pakke. Innenfor dette er det hjelp til tekstforfetting, låtskriving, innspilling, komposisjon, mix, musikkvideo, markedsføring, konsertarrangering, styling, coverdesign og mediehåndtering.

Målet med The Brix er å skape en sosial arena for barn og unge på tvers av bydelene som har musikk som hovedinteresse.

3.2.5 Nordstrand Gaming Center (NGC)

Nordstrand Gaming Center (NGC) er en sosial arena for barn og unge som har gaming som interesse, lokalisert på Lambertseter fritidsklubb. NGC ble utviklet sammen med spill-interesserte ungdommer, etter initiativ fra Utekontakten. Målet med NGC er å få kontakt med en bredere barne- og ungdomsgruppe i bydelen, og legitimere dataspill som en fritidsaktivitet på lik linje med andre fritidsaktiviteter.

Det er Utekontakten og Lambertseter fritidsklubb som drifter NGC. NGC har sammenfallende åpningstider med Lambertseter fritidsklubb, og det er ansatt egne gaming-eksperter som veileder brukerne av tilbudet.

NGC brukes også på dagtid i samarbeid med flere ulike aktører, som Gamingkontakten, skolene, barnevernet og Oslo Met.

3.2.6 Café Syd

Café Syd er et tilbud til ungdom i alderen 17-23 år, og er en møteplass uten krav. Café Syd ble til etter initiativ fra Utekontakten.

Det er åpnet tirsdager kl. 16.30-20.00 på Stamhuset (Ekeberg camping), hvor det er tilbud om matkurs, gratis varmmat og muligheter for å jobbe med studier. Her er det i perioder tilstelninger som julemarked, utekino og byttemarked.

På torsdager fra kl. 16.30-20.00 er Café Syd lokalisert på Lambertseter fritidsklubb. Da er det åpen kafé med gratis varmmat, bakst og kaffe. Vi har profesjonell kaffemaskin og sertifisert barista. Det er mulighet for ungdom å gjennomføre baristakurs, som er en fin måte å bygge CV på. Her er det tilgang på biljard, bordtennis, FIFA og brettspill.

3.2.7 Foreldreressursen

Bydel Nordstrand ved SaLTo-koordinator, familieteam, barnevern og Utekontakt og foreldre i FAU utarbeidet i 2018 et gruppetilbud for foreldre til tenåringer, kalt Foreldreressursen. Foreldreressursen er en gruppe med 10-12 foreldre som møtes over 8 kvelder. Flinker foredragsholdere fra bydelen holder innledninger om temaer som er aktuelle for ungdomsforeldre, etterfulgt av refleksjon og diskusjon. Temaer som blitt tatt opp er for eksempel ungdomsmiljøet i bydelen, tenåringshjernen, selvfølelse hos ungdom, seksualitet, trygge foreldre, rus, og hverdagsforeldre.

3.2.8 Unge Ambassadører

Unge Ambassadører startet som et sommerjobbprosjekt i 2019, og har utviklet seg til å bli et helårsprosjekt. De unge

ambassadørene er ungdom i alderen 15-18 år, ansatt på timesbasis, som fungerer som en ressursgruppe i bydelen. Utekontakten og Lambertseter fritidsklubb veileder gruppa.

Ambassadørene har tett dialog med ungdomsmiljøet, og sammen med ansatte i bydelen har de ansvar for å utvikle tilbud og arrangere arrangementer ut fra behov og ønsker fra ungdom i bydelen. Eksempler på dette er utviklingen og åpningen av "Klubb 243" på Sæter og åpning av streetbasketbanen på Lambertseter. Begge deler var i all hovedsak styrt av ambassadørene.

Målet med Unge Ambassadører er å skape en arena der ung kreativitet kan spire, og der ungdom kan få lønn for å jobbe med det de brenner for. I andre enden får bydelens øvrige ungdomsbefolkning et økt kultur- og aktivitetstilbud, og fritidsklubben får gode ambassadører som både utvikler og gjør kjent tilbudene som finnes.

3.2.9 Sommerjobbprosjekt

Seksjon for forebyggende tjenester ønsker å kunne tilby sommerjobb til ungdom i bydelen. Prosjektet organiseres hvert år av Utekontakten, i samarbeid med NAV. Målgruppen er ungdom mellom 15-20 år, som har liten eller ingen arbeidserfaring fra før og mangler nødvendig nettverk.

Ungdommene får to ukers erfaring i ordinære bedrifter som butikker, barnehager og kaféer, og får utbetalt lønn fra Oslo kommune.

For å få tilbud om sommerjobb via oss må ungdommene gjennom en ordinær jobbsøkerprosess med søknad, intervju og utvelging. Stillingene lyses normalt ut i mars måned og det legges ut informasjon om dette på sosiale medier, skoler og lokalavisen.

Ungdom som får tilbud om jobb må stille på et obligatorisk Kickstartkurs. Her får de informasjon om hvilke forventninger som stilles til dem ut i arbeidslivet og praktisk hjelp til utfylling av arbeidsavtaler, timelister og bestilling av frikort og politiattest. I tillegg får ungdommene oppfølging fra Utekontakten gjennom hele arbeidsperioden.

3.2.10 Digitale historiefortellinger

«Digitale historiefortellinger» er en kreativ metode for å lage og vise frem en selvlagd historie ved hjelp av smarttelefon eller nettbrett. Fortellingene er korte og ofte personlige. De varer i 2-3 minutter og kan bestå av bilder, videosnutter, musikk og lydeffekter og blir fortalt med egen stemme. Målet med digitale historiefortellinger er å få frem ungdoms stemmer, og Utekontakten har gjort dette med ungdom i ulike gruppesettinger.

«Digitale historiefortellinger» ble til gjennom et samarbeid med sosialentreprenørene World Wide Narrative, som driver med sosiale prosjekter som har til hensikt å forbedre samfunnet.

3.3 Individnivå

3.3.1 Individuell oppfølging

Utekontakten snakker med mange ungdom i løpet av en uke, både på felt, i gruppesammenheng og gjennom individuelle oppfølginger. Oppfølgingen av enkeltungdom er basert på frivillighet, og tar utgangspunkt i ungdommens ønsker. Utekontakten kan snakke om alt – ingen temaer er for store, og ingen for små. Vi er alltid tydelige på vår taushetsplikt og meldeplikt, og benytter samtykkeskjema for journalføring. Ungdom kan snakke med Utekontakten når de vil og

hvor de vil – vi har troa på oppfølginger tilpasset den enkelte ungdom.

Vi jobber på ulike måter med individuell oppfølging. Nedenfor vil noen av metodene og prosjektene beskrives nærmere.

Motiverende intervju

Motiverende intervju (MI), også kalt motiverende samtale, er en empatisk metode for samtaler om endring, motivasjon og mestring. Grunnverdiene og teknikkene øker sannsynligheten for endring og skaper en god relasjon mellom hjelper og den som skal endre atferd.

Utekontakten bruker MI som en av våre tilnærminger i endringsarbeid og oppfølging med ungdom. Motiverende intervju er en samarbeidsrettet samtalestil som har til formål å styrke ungdommens egen motivasjon og engasjement for å gjøre endringer. Metoden baserer seg på kunnskapen om hvordan ungdommens motivasjon for å endre seg kan økes, selv når ungdommen har motstridende tanker og følelser til å endre egen atferd. Det er ungdommens tanker og følelser som står i sentrum, og miljøterapeuten tar utgangspunkt i der ungdommen er akkurat nå.

Verktøy fra MI, som det å stille åpne spørsmål og utforske ambivalens, brukes også i samtaler der endring ikke nødvendigvis er hovedfokus.

3.3.2 Hasjavvenningsprogram (HAP)

Hasjavvenningsprogrammet (HAP) er en metode med en bestemt tilnærming og struktur for å hjelpe unge som ønsker å slutte å røyke cannabis. HAP går ut på å styrke, forberede og bevisstgjøre ungdommen på hva som venter han eller henne fysisk, følelsesmessig, kognitivt og sosialt etter å ha sluttet å røyke cannabis.

Programmet tilpasses den man har under oppfølging.

Vi er fleksible i møte med unge med cannabismisbruk og prøver å møte ungdommen der den er. Miljøterapeuten sin involvering og engasjement, samt relasjonen med den unge er også viktig for kvaliteten på tiltaket. Noen ganger må man jobbe en del med motivasjon før sluttdato settes, og den unge har kanskje behov for mer oppfølging etter endt program.

3.3.3 Oppfølgingstjenesten (OT)

Oppfølgingstjenesten (OT) tar utgangspunkt i *Oslostandarden for samarbeid om gjennomføring av videregående opplæring*, som er en avtale for samarbeidet mellom skolene, bydelene og de lokale NAV-kontorene i Oslo. Avtalen er inngått mellom Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning, Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester og NAV Oslo, og er et lovpålagt tiltak.

Hensikten er å sikre et godt samarbeid om oppfølging av ungdom som er helt uten opplæring eller arbeid, eller står i fare for å avslutte videregående opplæring.

Målgruppen for oppfølgingstjenesten er ungdom mellom 15-21 år som er omfattet av den lovfestede retten til videregående opplæring, jf. forskrift til opplæringslova § 13-2, og som det aktuelle skoleåret:

1. ikke har søkt eller tatt imot elev- eller læreplass
2. avbryter opplæringen
3. ikke er i arbeid
4. har mistet retten som følge av bortvisning eller har opphevet lærekontrakt
5. står i fare for å avslutte videregående opplæring

I Oslo er oppfølgingstjenesten lokalisert som førstelinjetjeneste på alle grunnskoler med ungdomstrinn og videregående skoler.

Det er 15 NAV-kontor i Oslo. Det skal være en ungdomskontakt for OT på hvert kontor.

I tillegg er det en OT-kontakt i hver bydel. Bydelene kan selv bestemme hvor OT-kontakten skal organiseres i tjenesteapparatet. I Bydel Nordstrand er den lagt til Utekontakten.

3.3.4 Ruskonsulent Ung

Ruskonsulent Ung er et lavterskeltilbud til barn og unge mellom 12 og 23 år og deres foreldre. Ruskonsulenten er ansatt i Utekontakten, og samarbeider med SaLTo, skolene, helsestasjon for ungdom, forebyggende politi og andre om det rusforebyggende arbeidet. Både ungdom og foreldre kan ta direkte kontakt hvis man er bekymret, usikker eller bare ønsker en samtalepartner om rus og rusbruk.

Ruskonsulenten kan tilby råd og veiledning, informasjon om bruk, skader og konsekvenser av rusmisbruk, motivasjonssamtaler for å redusere eller avslutte rusmisbruk (HAP), samtaler og oppfølging, og være en støtteperson i kontakt med skole og andre. Ruskonsulenten er til stede på to av bydelens videregående skoler og på Helsestasjon for Ungdom (HfU) i løpet av uken, og bidrar med rusundervisning i samarbeid med helsesykepleiere på skolene.

Som all kontakt med Utekontakten, er det også frivillig for ungdommene å være i kontakt med Ruskonsulenten.

3.3.5 Ungdomslos

Utekontakten har en Ungdomslos knyttet til seg. Stillingen er basert på prosjektmidler, og tilbudet vil derfor dessverre variere fra år til år.

Det er en klar sammenheng mellom elever som faller fra på videregående skole, og deres grad av fravær og karakterer på grunnskolenivå. Målet til ungdomslosen er å styrke ungdommenes skoletilknytning, trivsel og mestring, og gjennom det bidra til å bedre skoleprestasjonene og øke gjennomføringen i videregående skole.

Ungdomslosen skal ha en tett og fleksibel oppfølging av ungdommer, og samtidig arbeide på systemnivå for å bidra til bedre koordinerte tiltak for hver enkelt.

Ungdomslosen har fokus på to hovedgrupper:

- Ungdom i ungdomsskolealder som viser begynnende tegn på marginalisering; det vil si ungdom med svake skoleprestasjoner, høyt fravær med mer.
- Marginalisert ungdom som har avbrutt videregående opplæring og som står uten jobb.

Ungdomslosen er sammen med OT-kontakten brobyggere og oversettere for ungdommene i møte med de ulike instansene og tjenestene. Hensikten er å sikre at ungdommens stemme blir hørt, bidra til å tette «hull», og tilpasse og koordinere tilbudet ut fra behovet til den enkelte ungdommen.

4 Litteratur

Andersson, Björn (2010) *Erfarenheter av uppsökande arbete med vuxna och unga vuxna – en rapport baserad på fem forskningcirklar om uppsökande arbete*. FoU i Väst/GR, 2010.

NOU 1980:37.

https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2013100106026?page=0

Oslo kommune (2020) *Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatt ungdom*.

